

Titel: En fornemme Aftenbakkes forunderlige Syn og Drøm udi Skoven næstafvigte Jule-Nat 1771.

Citation: "En fornemme Aftenbakkes forunderlige Syn og Drøm udi Skoven næstafvigte Jule-Nat 1771.", i *Luxdorphs samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Række 2 bind 12*, P.H. Høecke, 1772, s. 1. Onlineudgave fra Trykkefrihedens Skrifter: https://tekster.kb.dk/text/tfs-texts-2_012-shoot-workid2_012_004.pdf (tilgået 01. april 2023)

Anvendt udgave: Luxdorphs samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Række 2 bind 12

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

En fornemme Aftenbakkes forunderlige Syn og Drøm udi Skoven næstafvigte Jule-Nat 1771

Kiøbenhavn, trykt hos P.H. Höcke. 1772.

2
3

Midt om Natten, ongefær imellem Kl. 12 og 1, da Livvagten var stillet tilfreds med uindskrænket Løsgivelse, og hele Sværmen lod til at vilde blive roelig, blev jeg uformodentlig angreben af en meget stærk Hovedpine, saa jeg formedelst samme maatte gaae til Sengs endskiønt jeg og min Secretair havde meget vigtige Ting at forrette, nogle Banco-Verler ane gaaende, og andet deslige, som ugierne maatte forsømmes. Jeg fik vel ved Doctorerne at vide den fuldkomne Aarsag til min Svaghed, og forsøgte derfor adskillige Midler, men forgieves; thi alt, hvad forher i selvsamme Tilfælde havde

4

pleyet at lindre Smerten, gjorde Pinen immer større og større, indtil jeg efter nogen Tid fik stummet lidet.

Det er ubeskriveligt, hvor overmaade stor Forandring denne heftige Pine foraarsagede i mit heele Legeme; men dog var den intet at regne imod det forfærdelige Syn, som strax derpaa Kl. 3 aabenbares for mig, og hvoraf jeg blev saa forstrækket, at der var snart intet meere Haab tilbage om at beholde Livet.

Da nu disse smaa Diævle, som sagt er, havde nærmet sig til Sengen, hvorudi jeg

laae,

Dette Syn forestillede sig som to glubende Ild-Drager, geleidet af tvende smaae og lavbeenede Han- og Hun-Diævle, hvilke jeg har ladet som noget Nyt og Curieusk, for Efterkommernes Skyld, aftegne og trykke for og bag paa Drømmen, i Fald bemelte fæle Syn skulde forekomme een eller anden i Søvnne, de da uden videre Fortolkning selv kunde udtyde sin Drøm, og deraf forud vide tilkommende Ting.

5

laae, raabte de begge eenstemmig og sagde: Stat op, tag dine Reedskaaber med, og bliv følgagtig til der Sted, hvorhen vi vil ledsage dig. Denne Befaling kom mig noget selsomt for; men ikke desto mindre var jeg nødsaget, ikke allene af Frygt, men og Nysgierrighed, at lystre Ordre: hvorfor de og toge mig fat og satte mig paa een af Dragene, ligesom jeg havde været den beste Rytter, og øvet udi Ridekunsten i mange Aar. Reysen var meget besværlig, thi vi skulde over en Deel farlige Elve, Myrer og Moradser; men dog slap jeg paa min Ridehest meget lykkelig igiennem alt dette, og blev ikke vaer, førend vi vare komne langt ind udi en tyk og skyggefuld Skov, som var opfyldt med alle Slags giftige Slinger og hæslelige Insekter, skadelige Dyr og Rovfugle, der haabede overmande got min Ankomst, og gave samtligen ved et høyt Skrig deres store Ærbødighed tilkiende. Deriblant var og en Deel uskyldige Creature, som for Exempel: Rensdyr, Harer, Raadyr og deslige, saavelsom mange tamme Fugle, Gies, Høns og Ender med flere, som forestillede sig meget koldsindige.

6

De onde Dyr, og fornemmelig Biørneslægten, fandt for got at beramme et overordentlig Møde paa en af Løvens stierste Herregaarde, hvor baade Orme, Slinger, Fugle, Fiske og Insekter, samt alle Slags Dyr, skulde være pligtige til at forsamles, under Liv, Ære og Godes Fortabelse til Ulvene Justih-Casse.

Imod denne vigtige Befalning torde ingen sige, men alle, som vare stævnede, mødte til et vist bestemt Klokkeslet paa det berammede Sted. Jeg blev og selv ført derhen med min heele Svite, og da alle vare ankomne til Herregaarden, blev jeg strax ledsaget hen til et Lystslot, som til den Ende havde været opbyggt i Nærheden ved bemelte Gaard, af en velpyntet Oldenborre, som for kort Tid siden havde været udnævnet til Kammertiener hos een af de klogeste Slanger. Den samme satte for mig en forgyldt Lænestoel midt i Forsamlingen; men Öretvisten og Vortebideren havde Befalning til at staae bag, og Engetiten, saavel som Kræbsen, hver paa sin Side.

7

Jeg kunde ikke begribe hvad sligt skulde betyde, og var meget bekymret om mig selv iblant saa mange udydige Skabninger, som jeg tænkte, havde rottet sig sammen, og berammet dette Møde for at styrte mig i Ulykke, ja vel og gjøre Ende paa mit Liv og timelige Velfærd; hvilket maaskee havde skeet i Fald Naturen havde begavet mig i det mindste med nogle af deres Egenskaber. Men det var dog aldeles ikke deres Afsigt; thi efter nogle Minuter stod een af de fornemste Biørne op og holdt en ziirlig Tale udi sit eget Sprog af følgende Indhold:

Vi ere her i Dag forsamlede, de fornemste Stænder paa denne Løvegaard, ikke for at beraadslaae om ligegyldige Ting, eller i den Hensigt, at betynge de kiere Undersaatter og fattig Almue med unødvendige Skatter og paalæg, langt mindre for at indskrænke deres lovlige og velanstændige Næringsbrug i nogen Maade, og om det end maatte være stridende mod de Gamles egensindige vedtagne Skik og Regler: Men vi ere her

8

forsamlede til at raade Bod paa, hvad den uforsigtigege Løve har foranstalter, og formodentlig vil sigte til vor gandske Republikes Undergang og Ødeleggelse; ja endnu desuden at udvælge os en Formand,

som i alle Tilfælde sikkert vil og kan læmpe sig efter vores Sind og Tilbøjeligheder, som lader sine underhavende Dyr leve ubehindrede i sin naturlige Selvraadighed, og besynderlig dem, som seer igiennem Fingre med de meest skrøbelige af Hunskiønnet. Vi have Mod nok, Rigdom og Kræfter til at imodstaae og dæmpe Løvens Styrke. Han, som er forhadet af alle Dyrene, af alle Fiske og Fugle, ja endog de mindste Insekter, formaaer aldeles ikke at kuldkaste vores besluttede Foretagende. Men hvem skal vi udvælge, eller til hvem skal vi heller betroe vores Velfærd, end den, som heele Forsamlingen ærer, ikkun saa retfærdige og egensindige Dyr und- tagne.

9

Da Biørnen nu havde fuldendet sin Tale, kom Ulven frem med en kostbar Guld-Krone, besat med Diamanter og Ædelsteene, og satte den lige for mine Fødder, hvorpaa de andre tilstædeværende aflagde sine vedbørlige Lykønskninger. Jeg gav nøye Agt paa hvad hver een sagde, men besynderlig paa Rensdyrenes Tale; efterdi jeg meest havde Aarfag til at befrygte deres Utroeskab, og det ved den Anledning, at de udelode sig med nogle tvetydige og forblommede Ord, inden de brød af, ret ligesom de vilde aabenbare Løven det heele Anslag, og paa den Maade foruroelige den gandske Republike. Thi lad være, Biørnens Anhang var temmelig stærkt, saa havde han dog endnu fuldkommen Aarsag til at befrygte Løvens hemmelige Venner, som efter al Rimelighed vare i Stand til at opofre for ham den allersidste Blodsdraabe: Derfor maatte og Biørnen være betænkt paa at skaffe disse af Veyen, (eller i det mindste støbe Kuglerne saaledes, at de kunde ramme i Trefningen), i Besynderlighed Odderen, Egerne, Rensdyrene, Hjorten, Hornuglen, Berguglen, og andre flere, som han forud

10

mærkede at vare Løvens Tilhængere og fortroelige Venner. Dette skeede ogsaa; thi hvad Biørnen ikke kunde udvirke med sine strænge Trudsler fik Strudsfuglen ham overtalt til med sine smigrende Løfter. Kort sagt: ved en lille Dvaledrik blev Løven saaledes forandret, at han uden Betænkning overgav til Strudsfuglen og Biørnen, som vare mine særdeles Clienter, sin heele Magt, paa de Vilkaar, at efter eget Gotbefindende maatte afskeedige alle dem, som Rovdyrene mest frygtede for, uden at de nogensinde behøvede derom at spørge Løven til Raads enten sligt havde sine grundige Aarsager eller ikke.

Da nu alt dette havde gaaet for sig efter Ønske og den største Deel af Løvens Venner vare adspredte, vilde nogle af Slangerne tillige med Biørnen og Ulven have udvalgt mig til deres Overherre, paa den Condition, at de bestandig skulde være mine Raadgivere, eller og nogen af deres Slægt; men som jeg selv just ikke havde saa stor Lyst at paatage mig dette vanskelige Embede, overlod jeg samme

11

til Strudsfuglen. Han antog strax dette Tilbud og befalede, at en formasket Lystighed skulde holdes, til den Ende, at heele Forsamlingen der skulde aflegge til ham sin Troesskabs-Eed, og det, som er uden Løvens

Vidende, hvortil alle fandt sig villige. Men, for at bestyrke ham i Troen, at dette var den reene Alvor, førte de smaae Diævle ham paa et høyt Bierg i Forveyen, og lode ham der betragte al Verdens Pragt og Herlighed, sigende: Alt dette vil vi give dig, naar du vil blive de Uretfærdiges Anfører, og forøge vor Principals Magt og Styrke, hvis Udsendere vi ere. De lovede og til ydermeere Bekræftelse, at være hans Ledsagere Nat og Dag, og føre ham ubehindret, ved Portens troe og redelige Færgemand Charon, igiennem alle Udørkener til deres egne oplyste Boeliger; hvilke Løfter udvirkede saa meget, at han paatog sig at følges med til Lystigheden. Men da alle vare forsamlede og alting stod i sin fulde Glands, gav Nattergalen, som jeg holdt for at være Lovens Broder, eller i det mindste een af hans Nærbeslægtede, et heftigt Skrig fra sig, og

12

sand derpaa følgende Viser med en bedrøvelig men dog derhos høy og saare tydelig Røst:

Vaag min Broder! vaag! Jeg seer, De vil dig, Broder, fange.

Vaag i Tide! vaag! de her Har været nogle Gange.

Bragt dig ind, bragt dig ud,

Alle plukke vil din Hud.

Tag dig vaer' i Tide. Tag dig vaer' i Tide.

Jeg om Dagen vandre maae,

Jeg maae blive ude,

Og om Natten stille staae,

Gale, skringe, tude.

Dine Fiender jeg dog seer Om dine Fiender beretter.

Tag dig vaer' i Tide. Tag dig vaer' i Tide.

13

Uglen vilde midt om Nat Muus og Rotter fange;

Hun paa dennem tager fat,

Det gik saa nogle Gange;

Men tilsidst de hende slaaer,

Den usle Stakkel knuset faaer,

Hun tog sig ikke vaere. Hun tog sig ikke vaere.

Men om nu dog i denne Nat Min ringe Bøn maae høres:

Paa Strudsen du skal tage fat,

Han burte ud at føres,

Og den Biørn, som voldet har Din Ulykke, burte gar

I Fuglebuur indsættes.

I Fuglebuur indsættes.

Ved denne Nattergalens yndige Sang vaagnede Løven, og blev saa overmande forbitret, at han lod sætte Strudsen og Biørnen

14

tillige med de tvende smaa Anførere i Fængsel, hvor de maatte forblive sluttede i lang Tid, men dog hver paa sit Sted, uden at andre kunde faae Tilladelse at tale med dem, eller de indbyrdes at tale med hinanden. Kort sagt: al Forhaabning var ude, saa de ønskede heller at være i Landflygtighed, end at underkastes saa haarde Pinsler og uformodentlig Straf. Saaledes blev Udfaldet paa dette Glædespil: Men nu maae jeg med

faa Ord berette, hvad ondt mig siden er vederfare; som var dette, nemlig: At en grim ørn kom formodentlig, (hvorfra veed: jeg ikke), tog fat paa mig med begge sine Kløer, og bragte mig hen til et ubekendt Sted ved Strandbredden, hvor vi begge to, som vel ikke kunde gaae an, skulde lære at svømme. Hun lod mig dukke nogle Gange, men alt dette var dog forgieves, efterdi jeg stedfe tragtede efter at komme nærmere og nærmere Landet; og hvad jeg ikke med egne Kræfter kunde formaae, det udvirkede jeg hos Ørnen med min inderlige Bøn og Smigren. Kort sagt: Ørnen blev saa bevæget, at hun lod bygge Mig et Huus ved Strandkanten,

15

hvor jeg nød min rigelige Underholdning og al den Opvartning mig kunde tilkomme. — Dette allene tog mig paa Hiertet, at Forlystelserne vare indskrænkede, og jeg ikke fik Tilladelse at divertere mig med andre Dyr i Skoven som tilforne.

16